

Dosarul nr. 2ra-1538/16

Instanța de fond: Judecătoria Edineț – E. Pșenița

Instanța de apel: CA Bălți – E. Ababei, A. Garbuz, G. Polivenco

ÎNCHEIERE

06 iulie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului
judecători

Svetlana Filincova,
Dumitru Mardari, Maria Ghervas,

examinând chestiunea referitoare la admisibilitatea recursului declarat de către avocatul Dmitrii Gubceac în interesele Raisei Mancuș, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către Raisa Mancuș împotriva Consiliului raional Edineț privind restituirea valorii averii confiscate în urma represiunilor politice, împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 16 februarie 2016,

C O N S T A T Ă :

La 10 august 2015 Raisa Mancuș s-a adresat în instanța de judecată cu cerere împotriva Consiliului raional Edineț, solicitând restituirea valorii bunurilor confiscate în urma represiunilor politice în mărime de 19 034 lei.

În motivarea acțiunii reclamanta a invocat că este fiica Verei și Alexandru Ropot, născută 12 octombrie 1959 în regiunea Tomsk, Federația Rusă, care în anul 1951 au fost supuși represiunilor politice și ulterior reabilitați, dar cărora nu le-a fost compensată valoarea bunurilor confiscate. Conform certificatului de moștenitor legal din 02 august 1996 Raisa Mancuș este unica moștenitoare a părinților săi. Din actul de confiscare din 01 aprilie 1951, eliberat de Serviciul de Arhivă Edineț rezultă că averea confiscată a constituit: casa, un cal, trei oi mulgătoare, un buhai, o masă, un butoi, o sanie pentru cal, o scară, o fereastră, 97 kg floarea-soarelui, 364 kg de porumb, 75 kg de tărâțe, 294 kg de porumb în coceni, 145 kg de făină de grâu, 25 kg de făină de orz, 200 kg cartofi. În luna mai 2014 reclamanta a depus o cerere către Comisia cu privire la achitarea compensației din cadrul Consiliului raional Edineț, care prin hotărârea nr. 22/1 din 03 iunie 2015 a respins cererea Raisei Mancuș pe motivul expirării termenului de depunere a cererii de restituire a bunurilor de care au fost deposedați persoanele represate.

În opinia reclamantei hotărârea nr. 22/1 din 03 iunie 2015, adoptată de Comisia pentru examinarea cererilor privind restituirea valorii averii confiscate din cadrul Consiliului raional Edineț, este neîntemeiată, abuzivă, care lezează dreptul de proprietate a reclamantei asupra averii părinților. Astfel, reclamanta a solicitat

restituirea valorii bunurilor mobile ridicate prin actul de confiscare din 01 aprilie 1951 în sumă totală de 19 034 lei și anume costul unui cal în sumă de 8 000 lei, a trei oi mulgătoare în mărime de 2 100 lei, unui bou în sumă de 3 000 lei, unei mese de 300 lei, unui butoi de 70 lei, unei sanii pentru cal de 1 000 lei, unei scări de 100 lei, unei ferestre de 1 500 lei, a 97 kg de floarea-soarelui de 370 lei, a 364 kg de porumb de 600 lei, a 75 kg de țărâțe în mărime de 75 lei, a 294 kg de porumb în coceni de 294 lei, a 145 kg de făină de grâu de 600 lei, a 25 kg de făină de orz de 25 lei, a 200 kg de cartofi de 1 000 lei.

Prin hotărârea Judecătoriei Edineț din 01 decembrie 2015 acțiunea Raisei Mancuș a fost respinsă ca tardivă. (f.d.81)

Nefiind de acord cu soluția primei instanțe, la 22 decembrie 2015 Raisa Mancuș a declarat apel, solicitând casarea hotărârii cu emiterea unei noi decizii, prin care să fie anulată hotărârea Comisiei pentru examinarea cererilor privind restituirea valorii averii confiscate nr.22/1 din 03 iunie 2015 ca neîntemeiată, încasarea de la Consiliul raional Edineț în beneficiul Raisei Mancuș a prejudiciului material cauzat în urma represiunilor politice prin confiscarea averii în mărime de 31 472 lei și a cheltuielilor de judecată în sumă de 1 500 lei. (f.d.90-92)

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 16 februarie 2016 s-a admis apelul declarat de către Raisa Mancuș, s-a casat hotărârea Judecătoriei Edineț din 01 decembrie 2015 cu emiterea unei noi hotărâri, prin care cerințele Raisei Mancuș privind anularea hotărârii Comisiei pentru examinarea cererilor privind restituirea valorii averii confiscate nr. 22/1 din 03 iunie 2015 s-au respins ca neîntemeiate, iar pretențiile privind încasarea de la Consiliul raional Edineț a prejudiciului material cauzat în urma represiunilor politice s-au respins ca tardive. (f.d.106, 107-109)

În motivarea soluției sale instanța de apel a reținut că Raisa Mancuș este fiica și unica moștenitoare a lui Alexandru Ropot și Vera Ropot, care în anul 1951 au fost deportați în regiunea Tomsk, Federația Rusă. Prin certificatul de reabilitare din 17 mai 2010 se confirmă că Alexandru Ropot și Vera Ropot au fost reabilitați la 30 iulie 1991. În speță, reclamanta solicită restituirea valorii bunurilor confiscate de la părinții supuși represiunilor politice. Conform art. 12¹ al Legii nr. 1225-XII din 08 decembrie 1992 privind reabilitarea victimelor represiunilor politice cererea de restituire a bunurilor confiscate, naționalizate sau scoase în orice alt mod din posesie ori de recuperare a valorii acestora se înaintează în decurs de trei ani de la data înștiințării persoanei supuse represiunilor politice despre reabilitarea acesteia și se examinează în termen de până la șase luni din ziua depunerii. Reclamanta, înaintând cererea către Consiliul raional Edineț în luna mai 2014, iar în instanța de judecată la 10 august 2015, a omis termenul prevăzut de legiuitor pentru înaintarea cererii respective, or acest termen de trei ani a început să curgă de la data aducerii la cunoștință reclamantei despre reabilitarea părinților ei, 17 mai 2010. Cu referire la pretențiile reclamantei privind anularea hotărârii nr. 22/1 din 03 iunie 2015 a Comisiei pentru examinarea cererilor privind restituirea valorii averii confiscate, din cadrul Consiliului raional Edineț, prin care s-a respins cererea Raisei Mancuș pe motiv că a expirat termenul de înaintare a cererii de restituire a bunurilor confiscate, naționalizate sau scoase în orice alt mod din posesie, ori recuperarea valorii acestora,

instanța de apel a conchis că pretențiile Raisei Mancuș, sunt neîntemeiate, ori ultima, cunoscând despre faptul că părinții săi au fost reabilitați prin certificatul din 17 mai 2010, s-a adresat Consiliului raional Edineț cu solicitarea de a i se recupera valoarea averii confiscate în urma represiunilor politice în mărime de 19 034 lei în luna mai 2014.

Nefiind de acord cu soluția instanței de apel, la 12 mai 2016 avocatul Dmitrii Gubceac în interesele Raisei Mancuș, în baza mandatului seria MA nr. 0886624 din 24 august 2015 (f.d.41) a contestat-o cu recurs, solicitând casarea actului de dispoziție al instanței de apel, emiterea unei noi hotărâri, prin care acțiunea să fie admisă în volum deplin. (f.d.116-118)

În motivarea recursului recurenta a invocat că instanța de apel nu a constatat și elucidat pe deplin circumstanțele pricinii, care au dus la soluționarea greșită a cauzei. Instanța de apel, aplicând eronat normele de drept, a emis o hotărâre nemotivată și nefondată.

La 16 iunie 2016 Consiliul raional Edineț a depus referință la cererea de recurs, solicitând respingerea acestuia cu menținerea deciziei instanței de apel. (f.d.122-123)

Conform prevederilor art. 434 alin. (1) CPC recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Materialele cauzei atestă că decizia Curții de Apel Bălți a fost pronunțată la 16 februarie 2016 și recepționată de recurentă la 18 martie 2016.

Cererea de recurs depusă de către avocatul Dmitrii Gubceac în interesele Raisei Mancuș la 12 mai 2016 confirmă exercitarea dreptului de atac în termen.

Analizînd materialele dosarului prin prisma temeiurilor invocate în cererea de recurs, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia că recursul declarat de către avocatul Dmitrii Gubceac în interesele Raisei Mancuș nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432, alin. (2), (3) și (4) CPC, care să justifice afirmația de ilegalitate a deciziei instanței de apel.

Potrivit prevederilor art. 432 alin. (1) CPC părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Completul de judecată menționează că recursul în cauză conține obiecțiile de fapt și de drept, care deja au fost studiate și verificate de către instanța de apel, primind o apreciere corespunzătoare.

În consecință, nu există aparența unei încălcări a dreptului recurentului la soluționarea tuturor argumentelor cu privire la judecarea cauzei în apel, în modul în care este garantat de art. 6 § 1 al Convenției.

Conform jurisprudenței CEDO recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere. La fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri. În recursul declarat de către avocatul Dmitrii Gubceac în interesele Raisei Mancuș asemenea aspecte nu se regăsesc.

Drept urmare, se reține că argumentele invocate nu pot constitui temei de admitere a recursului, deoarece nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural, așa cum formal invocă recurentul și respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept, verificându-se numai legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

Dispozițiile art. 432 alin. (2), (3) CPC au caracter de concretizare a motivului de recurs, determinând cazurile concrete în prezența cărora se consideră că normele de drept material și procedural au fost încălcate sau eronat aplicate.

Recursul exercitat conform secțiunii a 2-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se numai legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Alin. (4) al aceluiași articol stipulează că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Prin urmare, reieșind din prevederile art. 433 lit. a) CPC cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Potrivit celor expuse, în temeiul art. 270, 432, 433, 440 CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

DISPUNE :

Se consideră inadmisibil recursul, declarat de către avocatul Dmitrii Gubceac în interesele Raisei Mancuș, împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 16 februarie 2016, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către Raisa Mancuș împotriva Consiliului raional Edineț privind restituirea valorii averii confiscate în urma represiunilor politice.

Încheierea este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului

Svetlana Filincova

Judecători

Dumitru Mardari

Maria Ghervas